Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E- post: sftlpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 41 33 07 95 /
+47 73 19 91 96
fmtlegn@statsforvalteren.no

Soknedal beitelag
Ved leder Oalv Edvin Heggvold
e-post: olavheggvold@hotmail.com
7288 Soknedal

Saksbehandler Eli Grete Nisja **Vår ref.** 2021/8543-0 432.3 **Deres ref.** **Dato** 17.08.2021

Forollhogna nasjonalpark - dispensasjon til motorisert ferdsel for transport i tilknytning til landbruksnæring 2021- Soknedal beitelag

Vi viser til søknad mottatt 30.juli om tillatelse til transport inn til Hiåsjøen i forbindelse med sauesankingen, samt telefonsamtale 13.august.

Søknaden behandles adminitrativt som delegert sak, og bli referert for nasjonalpark-styret for Forollhogna.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Soknedal Beitelag v/ leder Olav Edvin Heggvold dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for motorisert ferdsel etter traktorvegen/kjøresporet til Hiåsjøen i Midtre Gauldal kommune i forbindelse med sauesanking 2021.

Det gis avslag på den delen av søknaden som omhandler årene 2022-2025.

Vilkår

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer/returer med ATV og/eller Pickup (bil) med tilhenger i perioden fra 30.aug. til sauesankingen er avsluttet..
2. Tillatelsen gjelder for nødvendig transport av fôr til hestene, mat til lete-mannskap og nedkjøring av syke/skadde dyr.
3. Transport skal skje skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng og vegetasjon. Dersom det er villrein i området skal kjøring stoppes/avventes slik at dyrene ikke forstyrres.

4. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette utbedres så snart det lar seg gjøre, men utbedringen skal ikke medføre noen form for standardheving av kjøresporet. Nasjonalparkstyret skal underrettes dersom dette skjer.
5. Det skal føres *kjørebok* som skal leveres nasjonalparkstyret etter endt transport, og senest innen 1.11.2021.
6. Denne d*ispensasjonen* og *kjørebok* skal medbringes under kjøring og fremvises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Hjemmel
Vedtaket er med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.
Søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 15.6.2020.

Begrunnelse
Det er i avgjørelsen lagt vekt på at dette er et transportbehov knyttet til landbruks-næring, og gjelder for en avgrenset perioden i løpet av høsten. Det er kjøreveg/-spor fram til Gorsetvollen som er knyttet til tidligere tiders landbruksvirksomhet, og som fortsatt kan nyttes til nyttetransport.

Det er gitt avslagt på den flerårigen søknaden med bakgrunn i en pågående klagesak om motorferdsel på barmark på sammen veg/kjøresporet til Hiåsjøen, og avgjørelsen her vil være av betydning for den videre forvaltningspraksisen for dispenasjoner på barmark på eksisterende veier/kjøresporter innenfor nasjonalparken.
Dette er bakgrunnen for at det gis kun en 1-årig dispenasjon med vilkår om å levere kjørebok etter endt sesong. Dette for at Soknedal beitelag da dokumenter sitt transport-behov og at nasjonalparkstyret skal kunne se omfanget.
Det settes vilkår slik at transporten er begrenset i tid og omfang, og videre at det skal utøves hensyn til naturmiljøet og villrein spesielt, samt utbedringer dersom det skulle oppstå kjøreskader.
Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke å påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse til næringskjøring på veg/kjøresporet til Hiåsjøen ikke vil medføre uheldig presedens for andre tilsvarende forhold i nasjonalparken eller andre verneområder med samme bestemmelser og forvaltningspraksis.

*****

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Saksdokumenter
1. Søknad om motorisert transport, Soknedal Beitelag, e-post mottatt 30.07.2021.

Andre saksdokumenter
1. Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark, 2004.
2. DV-sak nr 27/2020, arkivsak 2019/10196
3. DV-sak nr 15/2019, arkivsak 2019/10196
4. Styresak NP nr 25/2017, arkivsak 2017/1620

Saksopplysninger

Soknedal beitelag søker om en 5-årig tillatelse til motorisert ferdsel for transport av nødvendig transport av fôr til hestene, mat til letemannskap og nedkjøring av syke/skadde dyr i forbindelse med sauesanking.
Soknedal beitelag har søkt årlig om denne transporten i forbindelse med sauesankingen, og det hatt vært tillatelse til motorisert ferdsel til Gorsetvollen ved Hiåsjøen - 3 til 5 turer med bil (Pickup) og ATV.
I forbindelse med tillatelsen som ble gitt i 2020 for samme formål, oppfordret forvalter at beitelaget kunne søke om en flerårig tillatelse.

I telefonsamtalen den 13.august opplyste beitelagsleder at sauesankingen i år vil måtte startet tidligere enn hva som er normalt pga. fallenden beite i fjellet som følge av lite nedbør. Videre vil det være behov for å kunne ha mulgheten til å kjøre inn til Hiåsjøen helt i slutten av sankingen dersom det skulle være syke/skadede dyr som må hentes. Ellers benyttes det hest til sankingen i fjellet.

Nasjonalparkforvalter har orientret søker om bakgrunnen for at det kun gis en ett-årig tillatelse.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskrift og naturmangfoldloven (NML)

Verneforskrift
Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er, §2:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdselen til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1:
«*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.»*
Ifølge verneforskriftens § 3, punkt 5.3, bokstav b) heter det at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til *«nødvendig bruk av traktor på barmark etter kartfestede eksisterende kjørespor/traktorveger for transport av materialer, brensel og utstyr til hytter, buer og setre».*

Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark gir nærmere beskrivelser og retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. motorisert ferdsel på barmark etter kjørespor. I kap. 4.4.5 vises til at det i vernebestemmelsene ikke er gitt åpning for motorferdsel i forbindelse med sauesankingen, men at det etter søknad kan gis dispensasjon til nødvendig kjøring på traséer der hvor det er gitt åpning for annen nyttetransport. Søknaden fra Soknedal beitelag må derfor behandles som en dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (nml)
En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8 – 12.

Myndighet
Med bakgrunn i tidligere behandlinger av søknader av tilsvarende karakter kan denne søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 15.6.2020.

Vurdering

Det har vært en prosess fram til 2017 om både reperasjoner av kjøreskader og videre bruk av Hiåsjøveien, og avklaringene som er gjort av nasjonalparkstyret i NP-sak 27/2017 ligger til grunn for videre praksis her.

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet er godt kjent og tilstrekkelig for å behandle søknaden. Det er i en årrekke vært gitt tillatelse til Soknedal beitelag for nødvendig motorisert transport i forbindelse med sauesankingen, og det er gjort vurderinger av behovet og satt nødvednige vilkår for å ivareta verneverdier.
Perioden for sanking strekker seg over flere uker om høsten, og i år er det opplyst at sankingen må starte tidligere enn vanlig pga. fallende beite i fjellet. Videre vil det alltid være behov for å ha muligheter til å hente sau som blir igjen i fjellet sent utover høsten. Fra nasjonalparkgrensen og inn til Gorsetvollen er det 6 km, og for å lette og effektivisere arbeidet er det viktig at det kan gis muligheter for motorisert transport.

Bruk av andre transportmidler som helikopter er ikke relevant her. Det er verdt å merke seg at det benyttes hest i forbindelse med sankingen i fjellet.

Statsforvalterne i Trøndelag har klaget på vedtak gjort av nasjonalparkstyret hvor Soknedal fjellstyr er gitt en flerårig tillatelse for et gitt antall turer Gorsetbua ved Hiåsjøen. Denne klagen er oversendt til Miljødirektoratet for avgjørelse, og inntil den er avgjort gis det bare ett-årig tillatelse for barmarkstransport på vegen/kjøresporet til Hiåsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Det settes vilkår slik at transporten er begrenset i tid og omfang, og videre at det skal utøves hensyn til naturmiljøet og villrein spesielt, samt utbedringer dersom det skulle oppstå kjøreskader. Det skal føres kjørebok som skal sendes inn til nasjonalparkstyret. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil medføre uheldig presedens for nasjonalparken eller andre verneområder.

*****

Vi gjør også oppmerksom på at dette er en tillatelse etter verneforskriften som gjelder kun for nasjonalparken, og at det i tillegg kan være nødvendig å innhente tillatelse fra kommunen som motorferdselsmyndighet og grunneier.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg
1 Kjørebok - Soknedal beitelag - barmark 2021

Kopi til:

Soknedal fjellstyre		7290	STØREN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN